

AZ ALSÓBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE

1927. ÉVI MÁJUS HÓ 18-ÁN, MISKOLCON TARTOTT
TAVASZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

SZERKESZTETTE :
KISS ALBERT
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI PÓJEGYZŐ.

1927.
MAGYAR JÖVŐ NYOMDAÜZEM ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT R.-T.
MISKOLC.

AZ ALSÓBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE

1927. ÉVI MÁJUS HÓ 18-ÁN, MISKOLCON TARTOTT
TAVASZI RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

SZERKESZTETTE:
KISS ALBERT
EGYHÁZMEGYEI LELKESZI FŐJEGYZŐ.

1927.
MAGYAR JÖVŐ NYOMDAÜZEM ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT R.-T.
MISKOLC.

AZ ALSÓBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE 1927. ÉVI MÁJUS HÓ
18-ÁN MISKOLCON TARTOTT TAVASZI
RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZÖKÖNYVE

Jelen vannak: Farkas István esperes és báró Bottlik István gondnok elnöklete alatt dr. Révész Kálmán püspök, Horváth Bertalan, Szalóczy Pál, Szabó András, Gaál Ferenc, Tóth István, Pósa Péter, Kenyeressy Károly, Román Ernő lelkészi-, gróf Haller József, dr. Kérészy Barna, Bottlik József, Bay Barnabás, Zsóry Lajos, vitéz Sáfrán Géza, Puky László világi tanácsbírák, Csorba György főgímn. ig., tanárképviselő, Putnoky István, Baksa Lajos, Péter József, v. Littkey György tanítóképviselők, Kiss Albert lelkészi fő-, Takács Mihály, Szabó József lelkészi aljegyzők, dr. Regéczy József világi fő- és Kun András világi aljegyző.

Az egyházak képviseletében, mint fent még meg nem nevezettek: Mészáros Lajos, Szakács Pál, dr. h. Kiss Géza, Mauritz Árpád, Molnár Gyula, Komjáthy József, Nádházy Bertalan, Bodnár Ferenc, Kocsis Jenő, Sólyom Gyula, Tóth Sándor, Szabó Dániel, Benke József, Gecse Albert, Kiss Elek, Gombos Imre, Eötvös Ferenc, Bodolay István, Vajda Sándor, Enyedy Andor, Berec József, Várady Pál, Apostol Bertalan, Szendrey László, Horváth József, Kérészy István, Molnár Béla, Ferenczy Dániel, Gere Lajos, Gyarmathy Béla, Rác Károly lelkészek, Farkas Pál előkönyörgő tanító, Gálffy Ignác, Molnár József, Thomán Kálmán, Zsíros Lajos világi küldöttek, s. lelkészek, gondnokok, számosan tanítók, presbiterek és érdeklődők.

Elmaradásukat igazolták: dr. Lipcsey Péter v. tanácsbíró, Bársony György, Kovács Károly és Maklár-Papp Ernő lelkészek.

1. Farkas István esperes szívből fakadó és a lelkeket megindító buzgó imádságban mond hálát Istennek eddig tapasztalt nagy kegyelmességéért, kér áldást, kegyelmet és segédelmet a közgyűlés végzendő munkájára.

2. Esperes üdvözlí a gyűlést alkotó tagokat,

a megalakulást szabályszerűnek mondja ki
és a gyűlést megnyitja.

3. Főgyző felolvassa az esperes következő hivatalos jelentését.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Egyházmegyénk, a mai nappal új határmegyéhez ért esztendeje ama csendes évek mellé sorakozik, melyekben a lassu, de bizonyos haladás, a bizonyos célok felé futás, építeni vágyódó akarás volt vezérgondolata majdnem minden gyülekezetünknek. Sem belülről, sem kívülről jövő káros hullámok nem ostromolták békés együttélésünket. Mindenek figyelme az új idők szülte egyházépítő, a lelkek megmentésére igyekvő s a nagy megújítást előkészíteni hivatott belmissioi és kálvin szövetségi tennivalók felé irányult. A tapogatódzó, bizonytalankodó munkák helyett a céltudatosan, az egy szükséges cél felé való futás kétségtelen jeleivel találkozunk mindenfelé.

Gyűléseink, ezek az eszmélkedésre és a lelkek kicserélődésére szánt kedves alkalmak ma talán sokkal inkább szükségesek, mint valaha. Egyrészt a múlt tanulságai össze gyűjtésére, megbecsülésére, másrészt jövő nagy céljaink mikénti megvalósítására adnak nagyszerű indításokat. Ezek az évi összejövetelek termelnek ki sokszor egyetemes értékű gondolatokat, szabnak irányt tennivalóinknak. A gyülekezetek életében tapasztalt és látott megmozdulások, sikerek, esetleg kudarcok, az egy-egy évi sáfarkodásról való beszámolások visznek bennünket mind közelebb a mi közös nagy céljaink megvalósítása felé.

A közegyház szempontjából a mi óhajtásaink, kívánságaink egész serege él az én lelkemben is a jövő tennivalóit illetőleg. De hát ezek most maradjanak, lenn a lélek mélyén. Hiszen lassan, sok zörgetés után a jobb jövő útja integet felénk. A régóta sürgetett, szeretjük hinni „Reform zsinat“ összehívása már valóság, kitűzetett annak határnapja is s várván várjuk a korszerű, ígértbe tett nagy alkotásokat.

Ne nézzünk hát ma kifelé... Vágyak, kívánságok, sérelmek, mellőzések, sebek a melyek fájnak, terhek, a melyek felette súlyosak, legyenek ma mind, mind feledve. Legyen ez az óra a magunkról és magunknak való beszélgetés s önvizsgálat órája csupán.

Jelentésem prózai beszámoló része előtt hadd álljak meg kissé, tisztesség adásra kérve a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlést is, arra érdemeket szerzett, nekünk nagyon kedves testvéreink előtt, a feljűk hajló elismerés nyilvánítás megh.tt alkalmá kapcsán.

Meczner Béla ur, az alsó zempléni egyházmegye gondnoka 40 esztendeje áll a nagykiterjedésű egyházmegye kormányrudjánál. A sikerekkel áldott 40 éves gondnokságáról való emlékezés felséges szépen előkészített napja, március 23-ika, az egész kerület ünnepévé avatott.

Meghívásra, de meg a szívem indítására is, egyházmegyénk képviselőiben Zsóry Lajos tanácsbíró ural Sátoraljauj helyben részt vettünk a feledhetetlenül szép ünnepélyen. Az elismerés és áldás kívánás virágaiból font koszoruba én is helyeztem egy pár szerény, de színes virágot, a Meczner Bélában nekünk is adott nagy kegyelemért áldva a Jóságos Istent. Míg ennek egyrészt tudomásul vételét kérem, egyben mély tisztelettel indítványozom, hogy a jubiláló gondnok urat mai gyűlésünkről is meleg szeretettel üdvözöljük.

40 esztendő távolából könnyeket, orcánkat áztató, boldog emlékezés könnyeit termelő szép nap emléke integet felénk más ünnepeltjeinkkel kapcsolatban is! — Bodolay István lelkész testvérünk, az egyházmegyénk rend

és pontosság szerető volt esperese, a mezőcsáti egyház hatalmas akaratu, építésében meg sohasem lankadó, puritán gondolkozásu, mély hitű, példás életü lelkipásztora, a magyar kálvinista papok tipikus példányképe, 40 esztendő s lelkészi szolgálatának emlékezetére május 8-án meglepetésszerű, gyönyörű ünnepet rendezett az ő kedves gyülekezete. Csak az, aki átélte, csak az, aki látta, mint én is, ki elvittem az ünneplők közzé könnyeimet s imádságomat is, csak az értékelheti igazán az ilyen ünneplés áldásait, s csak az tudhatja igazán, [ki volt Bodolay István, az eddigi 40 év alatt nekik is, nekünk is? Osztatlan tisztelet, mindenektől való megbecsültetés, szívből jövő, tettetés nélküli áldás kívánások szent örvendezéssel feléje hajló napja volt ez. Itt is meghajtva előtte az elismerés lobogóját, kérem, hogy mai egyházmegyei gyűlésünkről is szeretettel köszöntsük őt. Imádkozzunk szívből érte, hogy tartsa, óvja őt az Isten sok, sok éveken át s legyen ezután is, mint eddig volt, dicsekedés és példánykép előttünk! Üdv nevére, áldás életére!

Csöndben, csak a szívéhez közel nőttek által tudva, s emlékezve róla, töltötte be, szintén 40 éves lelkészi szolgálatának esztendejét Apostol Bertalan szirmai lelkész testvérünk. Ifjúságának idején a nagyszerű elhívást jelentő egri gyülekezet jóhírű lelkésze volt s későbbi időkben hosszú éveken át a szirmai gyülekezetben apostolkodik.

Lelke mélyén nótát, dalt, éneket, imádságot fakasztó szépséges álmok éltek! A költészet terén aratott sikerei egy ihletett lélek bizonyágtéveséi voltak. Ha élte alkonyán, lelkészi pályáján itt-ott tövisek tépték meg a lelkét, a kereszttel felfele vágyó lelkipásztor 40 esztendő s szolgálati biznyság arról, hogy a lélekben a jóra kész szolgák módjára töltötte be tisztét. Édes emlékei mind, mind ragyogják be derűs fénnel élte hátralévő napjait. Isten legyen az ő segedelme élte minden idején. Méltóztassék áldás kívánásunkat hozzá is eljuttatni!

Sólyom Gyula és Maklári Papp Ernő lelkészek ez év tavaszán érték meg lelkészi szolgálatuk 25-ik esztendejét. Hajoljon feléjük Isten jó kedve az újabb életszakasz kezdetén. Legyen áldott a megkezdett új 25 év is számukra is és a gyülekezetükre is!

Egyházmegyénk szeretett tanácsbíráját és ügyészét, dr. gróf Haller Józsefet és dr. Molnár Gyulát a nemrégiben megnyílt Főrendiház tagjai sorába hívta el a közbizalom. Az ő elhívásuk nekünk is dicsőség! Szívünk szerint legyenek üdvözölve!...

Tiszakeszi megfáradott, évek óta a vállaira nehezedő keresztekkel bajlódó lelkipásztora, Andó Lajos, a nyugdíjazott lelkészek sorába került ez év május hó 1-től. Utódjául, nagy egyetakarással, Horváth József hívatott el. Helyét el is foglalta már. A nyugalom révpartjához ért Andó Lajos lelkész testvérünk sok szenvedés látta életének, legyen megédesítője az a tudat, hogy mindnyájunk szívében, akik őt ismertük, szerettük, feledhetetlen marad az ő sok jószándékkal áldott élete. Keresztjét felvéve, kezét Isten keze után uujtva, a javulást várva, az Isten legyen neki reménye. Legyen áldott tőlünk való megválása. Az utód, az ifjú lelkész pedig legyen bizodalommal köszöntve!

Ujlőrincfalva sok bajt szerző lelkésze, az idegeiben megrongált, egészségét elvesztett Gergely Béla a felettes hatóságok egyező akaratával szintén nyugdíjba került. Május 1-től Molnár Béla személyében meg van a gyülekezet régóta várt, lelkes új papja. Egyhangú meghívás útján került oda

ő is! A távozó lelkész találja meg, amit keresett, egészsége és lélek nyugalmanak visszatértét.

Az új pásztor meg értse meg ez elhanyagolt gyülekezet élére való állíttatásában az Istennek vele és az ő gyülekezetével való nagy céljait! Illyés János lelkész Fazekas János abaujbaktai lelkésszel cserélte fel szolgálatát. A távozon és az új lelkészváros legyen az Ur jókedve. Május 15-től Gönczy Miklós hitoktató lelkész — a martonyi gyülekezet lelkésze. Mikes Géza poroszlói s. lelkész miskolci hitoktató lelkész lett. Mindkettőjüket az Ur oltalmába ajánljuk.

Sajókeresztur új lelkésze, Berec József május 1-től átvette hivatala vezetését. Legyen Istentől áldott bejövetele, majdan kimenetele is!

Segédlelkészeink közzé egy új erő került. Fodor Géza az, kit ez év május 1-óta Önödba helyeztem el a beteg lelkész mellé h. lelkész gyanánt. Kérni fogom az ő beerősítését is.

Segédlelkészi karunk ma a következőkből áll: Miskolcon szolgálnak: Ilosvay Ferenc, Derencsényi István és Kiss István. Hevesen: Takács Imre. Poroszlón: Mikes Géza. Mezőkövesden: Szombathy László. Szederkényen: Nagy Elek. Önödon: Fodor Géza.

Tanítóink közül sokan távoztak el, sokan jöttek újak. Eltávoztak Nemesbikkéről: Nagy Ilona nyugdíjba vonult. Bükkzsércről: Ujj Jenő Mezőcsátra. Önödből: Balogh János Budapestre. Borsodgesztről: Fövényessi János, Sajókereszturra. Kisgyőről: Engi Sándor, Mezőnagymihályból Borsodi László hivattattak el. Mint újak jöttek: Tiszaszederkénybe: Feké Kálmán. Bükkzsércre: Várady Sándor. Borsodgesztre: Zarándy Bertalan. Kistokajba: Pósa Jolán. Nemesbikkre: Kernács Ilona. Önödra: Tóth Miklós. Kisgyőrbe: Sarkadi Nagy Lajos. Beerősítésük mai gyűlésünk egyik tárgya leendő. Válgják edes valóságá hozzánk való bejövésükben lelkük minden edes álmai. A távozókon pedig az Isten áldása nyugodják meg!...

Az egyházlátogatók jelentései nagy általánosságban azt igazolják, hogy egyházmegyénk jó hírneve öregbítésére megtettek a gyülekezetek jóformán minden lehető. A lélek mindenütt kész volt, csak a test itt-ott erőtelen! A hitélet terén a hatalmas lendülettel való előretörés öszinte akarását bizonyíthatom. Sok helyt igazán hangya szorgalommal, áldozatok hozásában meg nem lankadó buzgósággal építgették az anyaszentegyház külső és belső épületeit. A belső építésről a külön belmissziói jelentés ad ismertetést, de a külső építés szép példái, mondhatom, sok helyt igazán minden dicséretet megérdemlők!

Járásonkint összefoglalva, hadd vonultassak fel egy kis képet az építő munkákról. Jelei ezek annak, hogy forr, pezseg a tevékeny élet s köröttünk az ujjászületés szellője érzik!

A miskolci járás egyházlátogatói, mint írják, boldog örvendezéssel tekintenek vissza nem csak a hegyen épített város, de az egész járás számukra feledhetlen szép munkáira, nagy megmozdulásaira. Hivatásuk magaslatán álló gyülekezetek élnek itt, dolgozva, hűséggel sáfárkodva! Az áldozathozatal felemelő, sőt bámulatraméltó példáit mutatták és adták e járásban különösen két helyen. A majdnem tisztán munkásokból álló Diósgyőr és Diósgyőr-Vasgyár az örök idők számára építettek az első, méreteiben is nagyszerű, kivitelében izléses, finomul modern, kiváló felszerelésű iskolát, az utóbbi pedig régóta táplált óhaját látja lassan valósulva abban, hogy művészi szép temploma már Isten segítségével és a temérdek

sok munkásveritékkel tető alá került ez évben már talán teljesen fel is épül az! Miskolc avasi templomának tornyát ez évben új ruhába öltöztette, sok és súlyos milliókat költvén egyéb épületei rendbehozatalára is. Hejőcsaba most kezdő számlálni pénzét, hogy tornyot építhessen! Sajókeresztur ellen nyíltan kifogást kell tennem. A földiekben áldva áldott, jómódu gyülekezet nem látja meg, hogy az Isten háza, az imádság háza, nagyon is megtépett ruhájú. Az ifjú lelkészek mindennekefelett való kötelessége legyen az Ur hajlékának rendbehozatala.

A mezőkeresztesi járásban béke, szeretet és egyetértés uralkodik. E járásban, a tibolddarócit kivéve, minden egyház még a múlt években pótolni igyekezett a háború okozta romlásokat. A t. darócí gyülekezet is már készülődik, hogy tanítói lakás és iskola még ez évben megépüljenek.

A tiszamenti járás gyülekezeteitől ugyanezeket jelenthetem. Az itten letelepült testvéreink, tettekkel mutatják meg most is az ő hitüket.

Egyik gyülekezetből sem jött hozzám különös észrevétel.

Az egrí járásban magam végeztem az egyházlátogatás munkáját. Először kerültem e temérdek szépséggel áldott tájakra. A Tavasz minden szépsége velünk járt a fejlődő étellel és ezer virággal áldott utakon, s én imádságra készítető örvendezéssel gyönyörködtem a hegyek közzé letelepedett, az ősök szent örökét, imádkozó hitét féltve őrző egyszerű nép életében...! Kevés igényel, sok imádsággal, még több munkával jár itt az élet. Lélekemelő példái élnek az Isten után vágyódó gyülekezeti életnek, erre felé. E járásban meglepett, az egyházi épületekkel való sok törődés a legtöbb helyen. Cserépfalu, Bükkzsérc izléses, gondozott épületei egyenesen tiszteleltre készítetők. Noszvaj és Maklár templomai várják az újraépítést. Ugy láttam, a jó szándékot tettek fogják követni. Eger csak vár, mindegyre vár, meddig lesz még az állam mostoha egyháza?! A saktornyú városban, hol ez évben is súlyos százezer pengőket nyújtanak a más vallású iskolák építésére az állam javaiból, nem tud hozzájutni egy kicsi templomhoz, hozzánk méltó helyen. Itt volna az ideje, hogy bátor, keményakarással álljunk védelmére e kis gyülekezetnek. Ha egyházmegyénk utasítást ad erre, készséggel állok az élre, hogy az egrí egyház régi jogos igényei kielégítést nyerjenek. Elvégre már készen állott a szükséges összeg, hogy megépüljön az Ur hajléka Hadi kölcsön, tehát az állam vitte el a szép összegű templomalapot. Magának az államnak kell ilyen esetekben belátni azt, hogy ennek a kérésnek a meghallgatása az államra nézve is szinte több, mint kötelesség.

E járásban Bükkzsérc lelkésze valóságos ezermester abban, hogy a zörgetés és a segélyek kijárásával, szegény gyülekezetnek minden épülete kifogástalan rendben legyen. A cserépfalusi gyülekezetben gyönyörűséges építőmunka folyik.

Az emödi járásban sok jó akarattal dolgoznak az építők, a vezetők. Legtöbb helyen rendet, jó igyekezetet találunk. Emöd és Kisgyőr szinte erején felül sokat áldozott. Tisztelet illesse őket érte. Emödön közel 250 millió költséggel, Kisgyőrben 90 millió költséggel építkeztek. Templom és paróchia, javítása emésztette fel e nagy összegeket.

Emöd és Bükkaranyosról a híradás jött, hogy igen nagy a tanítói nyugdíjhátrálék. Sőt Emödről azt javasolja az egyházlátogatóság, hogy a templomépítés költségeivel való elszámolás nincs úgy rendben, mint ahogy illik és kellene, épen ezért bizottság kiküldése vállott szükségessé a bajok megtekintése és elbírálására. Kérem eziránt való bölcs utasításukat!

A hevesi járásban akadnak hibák. Poroszló, Valk, Tiszanána, Egerlövő a fejlődés, a buzgó igyekezet utjait járják, de a többi helyeken okvetlenül orvoslandó kisebb, nagyobb bajok is vannak.

Hevesen, nagyot akarással, de az erőkkal nem eléggé számolással, a h. lelkész forszírozott akarásával, elismerem, sok áldozathozatalával új templom épült. A sok terhek miatt a gyülekezetben visszavonások támadtak. A h. lelkész és a presbitérium között harcok keletkeztek. A régi presbitérium helyére új jött. Közben a gondnok ellen hűtlen pénzkezelés miatt vád is hangzott el. Bírói tárgyalásnak leendő anyaga a hevesi zavaros ügy. Bárcsak a gyorsan eljövendő béke hírvívője volna számukra ez a nap. Ujlőrincfalva árván, lelkész nélkül él már közel két éve. Az ezer dologgal élő Gaál Ferenc poroszlói lelkész vette szárnyai alá mint felügyelő lelkész ezt az árva gyülekezetet. E helyről is hálásan mondok neki köszönetet sok keserves órát szerző munkálkodásért. Hiszem, hogy a sok szenvedés nem volt hiába. Az új, lelkes pásztor vezetése alatt a tiszta élet utjait fogja megtalálni ez a gyülekezet is. Átányban igen nagy a hátrálék. A lelkész a magából fizetett az egyházért nagyon sokat. De ez nem mehet így évről-évre. Kérek rendeletet arra nézve, hogy a sok hátrálék tanítói fizetés és nyugdíj fedezésére, ha másképen nem lehet, rendkívüli adó utján, de rendezve legyen.

Az ónodi járásban is vannak itt-ott akadályok. Az ónodi gyülekezet öreg s beteg lelkésze helyett, áldozatok árán is, de új lelkészt kér. A bejelentett áldozathozatal tiszteletre méltó egyházszeretet jele, ha az valóban őszinte. De emellett nem tudom elhallgatni azt, hogy a lelkészi párbér nagyrésze fizetetlen. Nem tudom, hogy leendő fizetve a kettős lelkészi párbér, ha az egy is csak a végrehajtás igénybevételével folyik be?! Ez az ügy is ma lesz tárgyalva. Az év elején, május 1-ig, Eötvös Ferenc ládházai lelkész vezette mint felügyelő lelkész az ónodi egyház ügyeit. Neki is itt, a nagy nyilvánosság előtt köszönöm meg sok fáradozásait.

Böcs ifju lelkésze hitvesével sokat fárad az egyházban szervezett alakulatok életben tartásával. Iskolaépítésre egyháza sokat költött. Templomuk rendbehozatalára most folynak az előkészületek. Ha készen lesznek a tervek, kérek felhatalmazást azok megerősítésére.

Szirmának nagy segítsége a közeli Miskolc, honnan az öreg lelkész munkájában való segítségre minden vasárnapra kiküldetnek a segítő erők.

Ez a gyülekezet csodásan ellentmondások világában él! Minden vasárnap, minden felolvasás alkalmával telve a templomuk. Temploma rendbehozatalára sokat áldozik, de mikor egyházi adót kell fizetni, akkor szinte szívtelenné lesz és csak a végrehajtás átkos eszközével lehet a nagyrészével boldogulni. Tisztelet illesse a kivételeket, de bizony nagy általánosságban ez nagy hiba ott! A lelkész felesége sokat fáradva, mindent megtesz, hogy a belmissiói munkák minden terén sikerek éressenek el! Alsózsoltcáról rendet jelentenek. Kistokajban a templom a múlt évben sok költséggel renoválva lett. A vasárnapi iskola megteremtésében e helyen szolgáló, lelkes ifju tanítónő, Pósa Jolán, mint azt jelentették, bámulatos szép eredményt ért el. Ládháza temploma mellé tornyot akar építeni a hazáért elhalt hősök emlékezetére. A költségvetés és szerződés most készül. A közeli napokban bemutattatik. Kérek felhatalmazást a megerősítésére.

Es amint ez a rövid kép elvonult lelki szeméink előtt, önkéntelenül elszáll ajkamról az imádság: — Aldassék az Isten, ki minket ezekben a

munkáinkban megsegített! — Megnyugtató jelentés ez. Van benne sok biztatás a szebb és boldogabb jövő biztos várásához.

A tanítói nyugdíjjárulék terhei bizony még mindig nehezek. Itt-ott szinte elbirhatatlanok. És mivel nekem rendelve van, kérem rendelkezésüket azíránt, hogy gyűlési határozat közöltessék minden gyülekezettel, hogy a presbitérium tétetik felelőssé mindenütt, ahol a fizetési kötelezettségüknek eleget nem tesznek. Nyugdíjintézetit, közalapi, számvevőszéki szokásos gyűléseinket megtartottuk. Örömmel jelenthetem, hogy sem nyugdíj, sem közalapi tartozásaink nincsenek. Utolsó fillérig minden kifizetve.

Időszaki bíróságot 1 esetben tartottunk, a Gergely Béla fegyelmi ügyében. Ennek jegyzőkönyvét jelen gyűlés jegyzőkönyvéhez kérem csatoltatni.

Tisztelettel jelentem, hogy időközben a következő kivetések, szerződések és költségvetéseket erősítettem meg. Böcs rendkívüli adó kulcsát. Diósgyőr kölcsönfelvételét. Hejőpapi adás-vételi szerződését. Bükkzsérc építési szerződését. Vasgyár kölcsönügyét. Hejőszalonta rendkívüli adó kulcsát. Mezőkeresztes haszonbéri szerződését. Ládháza építési kulcsát.

Bejelentem, hogy Kun András ur, az ígéletbe tett, évi 10 mázsa buza árát az oszlári árváknak befizette s ezzel az összeggel a múlt évi állomány újból szépen szaporodott. Hálás köszönet illesse a nemesszívü jöltevőt! Báró Bottlik István ur ez évben is megfizette a tiszadorogmai lelkész fizetési teher könnyítésére önként felajánlott és vállalt gabona árát. Nemes cselekedetéért áldja meg őt is az Isten. Molnár Gyula ügyész ur, ügyészi tiszteletdíját ez évben is, a nevét viselő alapítványhoz csatoltatta. Ez a nemes cselekedet, bár önmagában hordja igaz jutalmát, de méltó arra is, hogy hálánkat kifejezésre juttassuk a nemesszívü adakozó iránt.

Tisztelettel jelentem, hogy meghívásra, ez évben, t. i. a múlt évi tavaszi gyűlésünk óta, 22 gyülekezetben és pedig épen 30 alkalommal szálltam ki. Minden alkalommal, vittem magammal a lelkem mélyén egő szent tüzekből s gyenge erőm és tehetségem szerint igyekeztem bizonyrágot tenni a velünk és bennünk élő Krisztusról!

Belmissiói munkákról külön jelentés leend a gyűlés elé terjesztve.

Népmozgalmi s egyéb statisztikai adatok a következők:

I. Népmozgalmi adatok.

1. Lélekszám: 72,098.
2. Született: fi 987, nő 917, összesen 1904.
Törvényes 1783, törvénytelen 121.
3. Meghaltak: fi 628, nő 603, összesen 1231.
4. Házasságot kötött: tiszta pár 453, vegyes pár 206, összesen 659.
5. Reversális köttetett: javunkra 126, kárunkra 67, összesen 193.
6. Nem áldatta meg a házasságát: 10 pár.
7. Áttértek hozzánk: fi 30, nő 29, összesen 59.
8. Kitértek tőlünk: fi 12, nő 21, összesen 33.
9. Kikeresztelkedett: fi —, nő —, összesen —.
10. Konfirmáltatott: fi 635, nő 714, összesen 1349.

II. Vagyoní ügyek.

Mult évben még korona értékben lévén a számítás, az értékelés is korona értékben vétegett.

Bevétel volt — — — — —	6,141,113.881	K
Kiadás volt — — — — —	6,027,701.190	„
Maradvány — — — — —	113,412.691	„

1. Földek értéke — — — —	35,194,179.875	K
2. Épületek értéke — — — —	56,932,160.250	„
3. Alapítványok értéke — — — —	319,847.475	„
4. Tőkéek értéke — — — —	199,027.920	„
5. Alapok — — — — —	502,854.875	„
6. Ingóságok — — — — —	1,192,637.125	„
7. Hasznos jogok — — — — —	673,250.050	„
Összesen: 100,013,957.570		„

Adósság — — — — —	1,303,325.019	K
Tiszta vagyon — — — — —	98,710,632.551	K

Magtárak állása:

Buza — — — —	146 hl	06 l.
Gabona — — — —	421 „	35 „
Árpa — — — —	294 „	35 „
Pénz — — — —	—	—

Jótevény adományok összege —	482,290.440	K
------------------------------	-------------	---

Építésre fordított:

1. Templomra — — — —	867,548.400	K
2. Iskolára — — — —	668,245.525	„
3. Egyéb épületekre — — — —	374,796.340	„
Összesen: 1,910,590.265		„

Hadikölcsön van az egyházaknak:

6 százalékos — — — —	346.124	K	50	f.
5 százalékos — — — —	150.950	„	—	„
Összesen: 497.074		„	50	„

És most — a köszönet és hála kifejezésével zárom jelentésemet. Köszönet és hála illesse minden gyülekezet vezetőségét, nagyokat és kicsinyeket azért a meg sem is érdemelt megértő szeretetért, amelyet irántam és az egyházmegye vezetésében mellettem mindig hűséggel fáradó tisztársaim iránt viseltettek, mindenek.

Törvényeink rendelkezése szerint az egyházmegye tisztikarának 10 éves megbízási ideje lejár szeptember hó 1-ével. Szükséges tehát, hogy az új választások a mai gyűlésen elrendeltessenek.

A választások elrendelése, szavazatok beadásának határideje, szavazat-felbontó bizottság kijelölése s egyéb ezzel kapcsolatos rendelkezések megtételére nézve kérem bölcs határozatukat.

Én magam pedig különösképen hálat adok az én jóságos Istenemnek, hogy ezekben a nehéz időkben, a ma egy embernek felette sok munkát adó esperesi hivatalt úgy láthattam el, hogy a becsülettel dolgozó ember nemes öntudatával, de nem kevélykedve, hanem alázatosan, megismerve Istennek segítő gyámolítását — nézhetek vissza eddigi vezérkedésem minden idejére. Az Istené legyen a dicsőség mindenekért!

Az Isten oltalmába ajánlva az egész egyházmegyét, vagyok a sokszor tapasztalt szeretetükért köszönetet mondva:

Miskolc, 1927 május hó.

A nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés

alázatos szolgálója:

Farkas István

esperes.

Az esperesi jelentéssel kapcsolatban a következő határozatok hozattak:

a) A 40 éves gondnoki működését ünnepelte Meczner Béla alsózempléni e. m. gondnok urat innen a közgyűlés kebeléből is, a legnagyobb tiszteletadással üdvözlő az alsó-borsodi egyházmegye. Egyházi közéletünknek büszkesége és dicsekedése ő, ki egész életét buzgalommal szentelte és szenteli anyaszentegyházának építésére. Maga lett abban erős pillér, mely sok terhet képes hordani, mely ki nem dől. Egész életre nemes példaadás, világító szövétnek mások számára, kiből „Istennek áldott emberét“ ismerhették meg. Tartsa Isten egyházmegyéje élén, annak további felvirágoztatására, még hosszú, hosszú évekig. Egyházmegyei közgyűlésünk az évforduló alkalmával tiszteletének jegyzőkönyvi kivonat közlésével ad kifejezést.

b) 40 éves lelkészi szolgálata idejét töltötte be, állandóan egy gyülekezetben, Bodolay István, mezőcsáti lelkész. Ez a 40 esztendő igen sok szép és nagy alkotásról beszél, mely az ő nevéhez, munkás életéhez fűződik. Egyházmegyében és közigazg. járásban, egyházában és községében s ezeken túl is, mindig messzelátó, vezető egyéniség, aki sokat akart, de mindig jót akart és tett, a kitűzött célok és tervek megoldásának alapos, bölcs megfontolásával, akit épen azért megértettek és követték, mint előrelátó, nagy megfontolásu vezetőt. Régi munkabíráásával és készségével viszi előre most is virágzó gyülekezetét, mely osztatlan tisztelettel, ragaszkodással ünnepelte őt, egyházmegyei közgyűlésünk üdvözlő őt a szép évforduló alkalmával azzal az imádságba foglalt óhaj-tással, hogy erejét, egészségét, nemes munkavágyát a jóságos Isten sokáig tartsa meg, hogy legyen továbbra is „dicsékedés és példánykép előttünk“.

c) 40 éves lelkészi szolgálat utját futotta meg Apostol Bertalan, Szirma költő-papja; sok nemes képességgel áldotta őt meg Isten, szolgálatra elhívó Ura. Jó pap, a szív embere, kinek semmi sem volt drága, csakhogy jól végezhesse futá-

sát, aki szíve, lelke dus kincseit a szegények és betegek kunyhóiban is bőséggel osztogatta. E nemes szív és lélek hadd buzogjon, hadd lángoljon még sokáig a szolgálattelvés oltarán, családjának öröme és egyházmegyénk büszkeségére.

d) Sólyom Gyula és Maklár Papp Ernő még csak félutat haladtak meg, 25-25 évet szolgálva egyházmegyénk lelkészi karában. Egyik erős akaratú tevékenységgel, másik mint kiváló szónok az Ige fegyverével aratott dicsőséget, babért magának gyülekezetében és azon kívül. Legyen még sokáig áldásos az ő munkásságuk.

e) Dr. gróf Haller József és dr. Molnár Gyula világi főbjeinknek érdemeik méltánylását látjuk abban, hogy az orszáág főrendei sorába elhívták. Hazáért és egyházáért szolgálatra kész puritán jellem mindkettő, sok-sok talentummal megáldva. Nekünk öröm, hogy mieink is ők, lelkesedéssel üdvözöljük hát őket, óhajtva, hogy közhasznú életüket és tevékenységüket tartsa meg a gondviselő Isten még számos évekig, ami méltó büszkeségünkre.

f) A fény és árny váltják egymást e földi életben. Ott borong ez az árny most a tiszakeszűi parókhán, felváltva a hosszas szolgálat fényét: a beteg, nyugalomba vonult öreg lelkész roskatag alakja körül. Andó Lajos, amíg ereje, egészsége engedte a lelkiismeretes szolgálat mintaképe volt, aki szerietten csendességben, szerény elzárkózottságban munkálkodni. Mostmár a kedves emlékek aranyozzák körül megérdemelt csendes nyugalmanak számos esztendeit, hogy roskatag testtel bár, de vidám lélekkel dicsőítse az Urat, őriző pásztortát.

g) A nyugalomba vonult tiszakeszű-i lelkész helyét elfoglaló, gyülekezetébe közszeretettel beíratott ifju pásztor, Horváth Józsefet, a nehéz munkára előhívott Molnár Béla ujlőrincfalvai és Berec József s.-kereszturi új lelkészeket, bizalommal és reménységgel üdvözli körében egyházmegyénk.

h) Közgyűlés tudomásul veszi a tanítói karban beállott változásokat is; akik eltávoztak és hű munkások voltak, az elválás fáájó érzetével köszönti, akik hozzánk érkeztek és munkakezdet előtt állanak, bizalommal és bennök hű munkatárs nyerésének reményével fogadja.

i) A kebelbeli egyházak állapotáról szóló jelentésből azt látjuk, hogy majd mindenütt elevenség, többretörekvés, az előhaladás vágya uralkodik. Csak Emőd számadási ügyeinél van említve hiba, melynél az egyházlátogatóság a rend megteremtése céljából vizsgáló-bizottság kiküldését javasolja, amely eljárással közgyűlésünk Esperes urat megbizzza, Atány gazdag és népes gyülekezete pedig fizetni nem akarásával vonja magára a figyelmet, az elkerülhetetlen közterhek ellenében is huzódozva. Egyházmegyéi közgyűlés utasítja e gyülekezetet arra, hogy ha közpénztári rendes bevételeiből nem telik — mint más gyülekezetekben is szokás —

rendkívüli-adó kivetése útján is rendezze ilyenmő régi és új terheit.

j) Egyházmegyei közgyűlés, mint más alkalmakkor, most is felhatalmazza Esperesét az időközben beérkező építési szerződések, költségvetések, kivetési kulcsok és más, halasztást nem tűrő ügyek saját hatáskörében elintézésére, azok jóváhagyására, vagy pótlás és helyesbítés céljából visszaautasítására.

k) Báró Bottlik István gondnokunknak és Kun Andráš világi aljegyzőnknek, mint évek óta, úgy ez évben is, ismert célokra folyósított jelentős összegő adományaiért egyházmegyei közgyűlés köszönetét tolmácsolja. És hálás köszönettel fordul önzetlenül munkálkodó ügyésze dr. Molnár Gyula ur felé is, aki a nevét viselő alapítványt évi tiszteletdíja átadásával ez évben újból gyarapította.

l) Végül a küszöbön álló tisztújítással kapcsolatban közgyűlés tudomásul veszi a működésben levő egyházmegyei tisztikar együttes lemondását és az új választásra történő szavazások beadásának határidejéül július 1-ét tűzi ki. A szavazat felbontó bizottság tagjaikul az egyházmegye Miskolcon lakó hivatalnokait választja meg.

m) Egyházmegyei közgyűlés nem feledkezhetik meg köszönetet mondani a mindenre kiterjedő esperesi jelentésért s nem tekinthet el a leköszönő tisztikar szép összhangu, nagy eredményekre vezető munkássága felett és Bottlik József méltányolja felszólalásában — gyönyörű átgondolással — e munkásság kihatásait. Az elhangzott ünnepies üdvözlés közben a közgyűlés alkotó tagjai tiszteletadással tüntettek a mindenben előljáró, igazán vezérkedésre hivatott Farkas István esperes mellett, aki csak az utolsó évben is 22 egyházközségben vett részt gyülekezeti ünnepegeken, mindenütt az Istentől neki adott apostoli erővel és ékesszólással hirdetve az Igét, tisztító és lelkeket megújító lángokat lobogtatva, akinek kint és bent végzett sok-sok fárasztó munkássága után mégis — nem jelszava, de — életelve: „mindenekért az Istené legyen a dicsőség!”

n) Változás történt egyházmegyei tanítóegyesületünkben is, kinek elnöke, a fenkölt gondolkodásáról ismert Putnoky István leköszönt s helyébe vitéz Littkey György választatott, aki szép reményekre jogosít, hogy az alsóbor-sodi e. m. tanítói karát igyekezni fog — mint önmaga kinyilatkoztatta — „az egyházi, nemzeti és társadalmi célok megvalósításában magasabbra és magasabbra“ vezetni. Isten áldása legyen a távozó és az ifjú, lelkes új vezéren és a hozzácsatlakozó munkás tanítói gárdán.

4. Berec József sajkókereszturi, Horváth József tiszakeszi-i és Molnár Béla ujlőrincfalvai lelkészeket

egyházmegyei közgyűlés állásukba beerősíti.

5. Feke Kálmán, Tóth Miklós, Várady Sándor, Sarkadi Nagy Lajos,

Zarándy Bertalan, Kernács Ilona és Pósa Jolán egyházmegyénkbe újabban beválasztott tanítók és tanítónők

állásukba beerősítették s a hivatalos esküt közülok azok, akiktől az még nem vétetett fel, letették.

6. Esperes bejelentí, hogy két közigazgatási bírósági ügy tárgyalása kerül napirendre s a bíróság összeülésének idejét délelőtt 11 órára kitüzi. Tudomásul szolgál.

7. Egyházm. belmissiói előadó beterjeszti az elmúlt munkaévre szóló jelentését. E szerint alsóborsodí egyházmegyénkben:

1. Az urvacsorával élök száma felülhaladta a lélekszámot.

2. Vasárnapi iskola 18 helyen van: Aroktön, T.-Dorogmán, H.-Papin, Nemesbikken, T.-Szederkényben, K.-Tokajban, Miskolcon, D.-Vasgyárban, H.-Csabán, Kisgyörben, H.-Szalontán, T.-Darócon, Felsőábrányban, Bükkzsércen, Egerben, T.-Nánán, Poroszlón és T.-Valkon. Vezetök a lelkészek és tanítök.

3. Külön gyermekistenítésztelet volt 6 helyen.

4. A konfirmáció a legtöbb gyülekezetben 12 éves korban történik, 8 gyülekezetben pedig 13—15 éves korban. Kivánatos a konfirmándus gyermekeknek az egyházak és keresztszülök által bibliával, hiterősítő könyvvel való megajándékozása.

5. Konfirmáltak Egylete 1 helyen van: Hejőcsabán; Ifj. Egylet: Miskolcon, Diósgyörött, Hejőszalontán és Poroszlón; Leányegylet: Igriciben, Hejőpapin, Nemesbikken, Böcsön, Szírmán, Miskolcon és Gelejen.

6. Ismétlősöket az 51 anya- és leányegyház közül 23 helyen oktatta lelkész.

7. Házi istenítésztelet szörványosan 7 helyen van szokásban, míg Hejőcsabán maga a lelkész tartott 25-30 családnál istenítészteletet.

8. Bibliakör 5 helyen van: Miskolcon, D.-Vasgyárban, Hejőcsabán, Egerben és Poroszlón.

9. Hétköznapi bibliamagyarázat — főleg a téli és adventi napokban — 28 helyen volt, ellenben 23 helyen nem tartatott.

10. Vallásos este v. felolvasás Noszvaj, Maklár, Andornak, Heves és Ujlörincfalva kivételével minden helyen tartatott. Legtöbb a miskolci járásban (132), legkevesebb az egriben (21); az egész egyházmegyében 645.

11. Csereprédikálás 8 helyen volt, vallásos ünnepély 6 helyen.

12. Iratterjesztésre semmit nem állított be a költségvetésbe: M.-Csát, Igricí, Nemesbikk, T.-Palkonya, T.-Szederkény, T.-Oszlár, Ónod, Alsószolca, Szirma, Kistokaj, S.-Keresztur, B.-Harsány, B.-Geszt, T.-Daróc, M.-Nagy-mihály, M.-Kövesd, Noszvaj, Heves, Átány, T.-Nána és Ujlörincfalva. A többi egyház 5—50 P-t, Miskolc pedig 450 P-t állított be e célra.

13. Téli Ujság 1624 pld., Keresztyén Család 409 pld., Ifju és Gyermeklap 78 pld., Ref. Naptár 2036 pld. forgott közkézen a gyülekezetekben, 50 pld.-on felül járt vallásos lap 15 gyülekezetben.

14. Anya- és csecsemővédelem érdekében felolvasás tartatott v. egyéb intézkedés történt H.-Papiban, Miskolcon, Gelejen és M.-Nagy-mihályon.

15. Szegényeket gondozza az egyház 12 helyen: Hejőpapiban, Nemesbikken, T.-Palkonyán, Böcsön, Miskolcon, D.-Vasgyárban, F.-ábrányban, M.-Keresztesen, Egerben, Átányban, T.-Nánán és Poroszlón. Szegény gyer-

mekeket könyvvel ellátta 21 egyház, sőt Miskolc, Diósgyőr, D.-Vasgyár, Sály és Eger ruhával is segítette.

Beteglátogatás (családi.) T.-palkonya, Emöd, Bükkaranyos, Maklár kivételével általában gyakoroltatott.

Egy. énekkar: T.-Oszlár, K.-tokaj, Mályi, Emöd, Vatta, M.-kövesd, B.-zsérc, Maklár, Andornak, Heves, Ujlőrincfalva és T.-valk kivételével mindenütt van.

Adakozások összege az egyházmegyében közel 46,000 P.

Belm. előadó a jelentés kapcsán a köv. javaslatokat terjeszti az egyházmegye elé:

I. Intézzon felterjesztést egyházmegyénk a főt. Egyházkerülethez egy, a nyár folyamán összehívandó kerületi belmissiói tanfolyam rendezése céljából; e néhány napos tanfolyam köznapokon rendeztessék, hogy azon a lelkészek és tanítók kötelezőleg megjelenhessenek.

II. Ezzel kapcsolatban tegyen javaslatot egyházmegyénk egy kerületi belm. lelkészi állás sürgős megszervezésére.

III. A vasárnapi iskola — kapcsolatban a gyermek és ifjúsági isteni tisztelettel — minden gyülekezetben haladéktalanul megkezdendő. A nétköznapos bibliamagyarázat — legalább a téli időszakban — hetenként egyszer kötelező s ugyszintén a vallásos felolvasás, legalább egyszer havonként. Amely egyházak iratterjesztésre semmitsem vettek föl, pótköltségvetésben okvetlen gondoskodjanak róla, legalább 20 P erejéig.

IV. Ismétlősök lelkészek általi oktatása, csereprédikálás, iratterjesztés, anya- és csecsemővédelem, szegények gondozása — esetleg a Kálvín Szöv. keretében — intezivebben végzendő.

V. Egyházmegyénk Maklár, Andornak, Noszvaj, Emöd, Heves lelkészeit eredményesebb belm. munkásságra buzdítja; Emödöt, Noszvajt, T.-darócot, M.-kövesdet és Átányt felhívja a Téli Újság és egyéb vallásos iratok terjesztésére. Jövöre a feltünőbb mulasztásokban találtakat fejenként 20 P bírsággal fogja sújtani az egyh. m. iratterjesztés céljaira.

VI. A belm. körök elnökeit jövendőre felhívja egyházmegyénk évenként legalább egy lelkészi és presbiteri értekezlet tartására, azon a konventi belmissiói program tárgyalására s lehető végrehajtására.

Belmissiói értekezlet a javaslat I. pontján azt a változtatást teszi, hogy egy, az egyházkerület által összehívandó belm. tanfolyamon csak azok a lelkészek és tanítók jelenjenek meg, akik erre önként vállalkoznak. A II. pontot megtoldja azzal, hogy az utazó lelkészi állás mellé egy hasonló jellegű belm. tanítói állás is szerveztessék, tekintettel arra, hogy egy ember nem képes a rengeteg tennivalókal mind elvégezni. Egyébként az előadói javaslatot teljes egészében magáévá teszi.

Egyházmegyei közgyűlés teljes mértékben átérzi a javaslatban foglaltak jelentőségét és nagy horderejét, a belm. értekezlet által eszközölt változtatásokkal a javaslatot elfogadja s megkeresi a főt. Egyházkerületet arra nézve, hogy találjon módot és eszközt egy egyházkerületi belmissiói utazó lelkészi és tanítói állás szervezésére s másfelől egy kerületi belm. tanfolyam rendezésére.

8. A belmissiói értekezlettel tartott Kálvin Szövetségi értekezlet Farkas István esperes, egy. elnök megnyitó beszédének a hatása alatt, mellyel a jó szándéku, de végtelen sokféle ágazó egyházépítési törekvéseknek s szervezetteknek egységes irányítására s lehetőleg egy közös szerv által végzendő munkájára hívta fel a figyelmet: Enyedy Andor előadó előterjesztése után, a következő határozatokat hozza s terjeszti egyházmegyei gyűlés elé:

1. Mivel a járási Kálvin Szövetség egy járás kivételével megalakult az egyházmegyében: megalakították az egyházmegyei Kálvin Szövetség is, a következő tiszttikkal: elnök: Farkas István és br. Bottlik István e. m. gondnok; alelnök: Gaál Ferenc, Kiss Albert lelkészek, Szepessy Orbán, Zsíros Lajos, Kun András, Fövényessy János, Kiss Bertalan; ügyvezető titkár: Bodnár László hitoktató lelkész; szervező eladó: H. Kiss Géza lelkész; ügyész: dr. Horváth Zoltán; jegyző: Benkő József lelkész; pénztárnok dr. Regéczy József; ellenőr: Uray Iván; választmány: egyelőre a járási Kálvin Szövetségek vezetői és titkárai és egyéb megválasztott tagjai.

2. Tekintettel arra, hogy a Kálvin Szövetség célja teljesen azonos — egyebek mellett — belmissiói célokkal: így minden lelket felrázni és ref. anyaszentegyházunk szolgálatába állítani: Kálvin Szövetség belm. értekezlettel egyetértőleg elhatározza, hogy a Kálvin Szövetség zászlója alatt egyesíttessék minden belmissiói mozgalom és egyesület, hogy így a kívánt eredmény annál inkább biztosítható legyen.

3. Farkas István esperesnek hatalmas, iránytmutató beszédéért, vitéz Sáfrány Géza altábornagynak, a Kálvin Szövetség egyik éltető lelkének a fákllya mind szélesebb körben hordozásáért, Nádházy Bertalannak megragadó bibliamagyarozatáért. H. Kiss Gézának a presbiteri hivatásról tartott mesteri felolvasásáért s Enyedy Andor előadónak, a lelkeket lebilincselő szabad előadásáért értekezlet elismeréssel szavaz köszönetet.

Egyházmegyei közgyűlés örömmel veszi tudomásul az egyh. m. Kálvin Szövetség megalakulását, szívesen üdvözlí a megválasztott tisztikart, elnökségnek és az előadóknak maga részéről is köszönettel adózik s hogy az egyházépítési munkája mennél áldottabb és eredményesebb legyen; ki mondja, hogy ezután mindenféle egyházépítési, belmissiói munka a Kálvin Szöv. kebelében végeztessék el, e végből a Kálvin Szövetség minden egyházközségben megalakíttassék. A hevesi járás lemondott egyházi elnök, Tóth István helyére Gaál Ferenc választatik meg.

9. a) Egyházmegyei számvevőszék beterjeszti az egyházmegyei pénztárnak 1926. évi felülvizsgált számadását, mely a kiadások levonása mellett 1414 P. 96 f. pénzmaradványt tüntet fel.

Egyházmegyei közgyűlés a számvevőszéki jelentést tudomásul veszi, jóváhagyja s pénztárnoknak gondos vagyongkezeléséért köszönetét nyilvánítja és a számadásokban foglalt tételekre nézve számára a felmentést megadja.

b) Számvevőszék bemutatja és elfogadásra ajánlja az általa felülvizsgált következő egyházmegyei vagyongkimutatást, mely szerint összes vagyongként 2.497 P. 63 f. tüntettetett föl.

Vagyonkimutatás

az 1927-ik év január 1-én az alsóborsodi egyházmegye értékeiről.

Sorszám	N é v	P	f.	Jegyzet
1	Forgótóke betétkönyvön 57765. sz.	70	32	
2	Forgótóke kötvényen	160		
3	14 drb takarékpénztári részvény	32		
4	8 " " "	18		
5	Takács Mihály al. 1 drb Hangya részv.		08	
6	Takács Mihály 54898. sz. bet.-könyvön		05	
7	Jegyzőkönyv alap 53660. sz.		08	
8	Dr. Molnár Gy. alap 22845. sz.	45	28	
9	Gyül. tartási alap 16650. sz.	45	60	
10	Egyh. fentart. alap 17420. sz.	46		
11	Közig. pénztár 14542. sz.	3	30	
12	Özv. árva gyámint. al. 14518. sz.	1	89	
13	" " " 10194. sz.	2	05	
14	Édes Albert alap 14185. sz.	1	96	
15	Segély alap 18481. sz.	2	05	
16	Hadikölcsön kötv. névért. 45000 K	3	60	
17	Követelés egyh.-ak, lelkészek, tanítóktól	650	37	
18	Készpénzmaradvány számadáskor	1415		
19	Ker. és Gazd. Bank betét 6 f. kor.	—		
Összesen :		2497	63	

A valódi pénzt. mar.-ból a még kifizetendő terhek fizetendő.
Elértékeltelenedés folytán törölve.

azaz kétezer-négyszázkilencvenhét P 63 f.

Alsószolca, 1927. IV. 13.

Román Ernő
e. m. pénztárnok.

Farkas István
esperes.

Szabó András,
Kiss Albert.

Egyházmegyei közgyűlés a vagyonkimutatást elfogadja és jóváhagyja.

c) Számvevőszék bemutatja és elfogadásra ajánlja az 1927. évre szóló költségelőirányzatot, mely szerint úgy a fedezet, mint a szükséglet végösszege 232 q 08 kg. buza.

Költségvetés

az alsóborsodi egyházmegye részére az 1927-ik évre.

Sorszám	Fedezeti és szükségleti tételek megnevezése	q buza	Jegyzet
1	I. Fedezet: Egyházak buzavalutás befiz.	94.75	
2	Kulturadóra	108	
3	Remélhető áll. segély egyházmegyét illető része 30 P buzaár alapján	29.33	
	Összes fedezet:	232.08	
1	II. Szükséglet: Esperesi fizetésre	30	
2	Pénztárnoki fizetésre	12	
3	Főjegyző	5	
4	2 aljegyző à 3 q	6	
5	3 számvevő à 3 q	9	
6	Tanügyi biz. elnök	3	
7	Ügyész	3	
8	8 visitáció à 3 q	24	
9	Számvevőszéki ülések fuvar- és napidíjai	4	
10	Lelk. ért. pályadíjra	2	
11	Lelkész özvegyek és árvák segélyére	6	
12	Kálvineunra	2	
13	Hiv. iratokra	6	
14	Esperesi szolgának	2	
15	Pénztári küldöncnek	1	
16	Vegyesekre	9.08	
17	Kulturadó	108	
	Összes szükséglet:	232.08	

Bemutattatott és jóváhagyatott a számvevőszék 1927 április hó 13-án Miskolcon tartott ülésében.

Román Ernő,
e. m. pénztárnok.

Farkas István,
esperes.
Szabó András,
Kiss Albert.

Egyházmegyei közgyűlés a bemutatott költségelírányzatot megerősíti.

d) Számvevőszék jelenti, hogy az 1926. évről a Baldácsy-alapból 1610 P. állott rendelkezésre, amely segélyekre szorult szegény egyházak, özvegyek, árvák és lelkészek között osztatott ki.

A felosztási számadás a főtiszteletű kerülethez fel lett terjesztve.

Jóváhagyólag tudomásul vétetett.

e) Számvevőszék jelenti, hogy az egyes kebelbeli egyházak zárszámadásait az előadók átvizsgálták s észrevételeiket javaslatba foglalták. Kifogás van Mályi számadása ellen, melynél 21 P. 44 f. pénzmaradvány többletnek kell lenni, mely összeg gondnok által megtérítendő. Számadást nem küldtek Atány és Heves, költségvetés szintén e két helyről nem érkezett be.

Számvevőszék jelentése tudomásul szolgál s egyházmegyei közgyűlés Mályi gondnokát utasítja a feltüntetett különbözet megtérítésére.

f) Számvevőszék a következő határozati javaslatokat terjeszti elő :

1. Mindazok az egyházközségek, illetve azok lelkészei, akik számadást vagy költségvetést most vagy a jövőben nem küldöttek vagy nem küldenek be, a számadás hiányaért 40 P., a költségvetésért 25 P. rendbírsággal sújtassanak.

2. Számvevőszék újból kéri és sürgeti, hogy egyöntetű költségvetési, számadási és választói névjegyzék nyomtatványok készíttessenek; kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy írjon fel az egyházkerülethez a mi rendtartásunknak is megfelelő vizitációs jegyzőkönyv űrlapok készíttetése tárgyában.

3. Számvevőszék felhívja az egyházmegye lelkészeinek figyelmét arra, hogy a költségelírányzatok és számadások készítésénél a hivatalos formákhoz alkalmazzák magukat, hogy azokban meg legyen a külső egyöntetűség; másfelől arra is, hogy egyes tételeknél a költségvetésbe az összeget ne ötlet-szerűleg állítsák be, hanem a valóság szerint, a hatóság által megállapított mennyiségben.

Egyházmegyei közgyűlés a javaslatokat elfogadja, átír a nagytekintetű egyházkerületi közgyűléshez, kérve a kívánt egyházlátogatási űrlapok elkészíttetését.

10. Az ónodi ref. egyházközség és presbitériuma lelkészük nyugalomba vonulásával kapcsolatban ajánlatot tesznek, hogy e változás bekövetkezése esetén nyugalmazott lelkésznek évi 70 q. buzát fizetnek, lakásul a parókhán megmaradását életfogytiglan biztosítják és új lelkésznek pedig egyik egyháztag, Király Kiss József ajánlja fel díjmentesen lakásként egyik erre alkalmas házat, addig, míg az előd a parókhát lakja, illetve az özvegyi kegyeleti év is le nem telik.

Egyházmegyei közgyűlés az ónodi egyház ajánlatát elvileg elfogadja, azonban végleg csak úgy járul ahhoz, hogyha az ajánlatok biztosítására a szükséges okiratok beadatnak. Megbízta tehát esperest, hogy a teljes garanciát tartalmazó okmányokat, melyek alapul szolgáljanak az ajánlat be nem tartása esetén törvényes elkötelezésre és végrehajtásra is, az ónodi egyháztól kívánja be és csak azok beszolgáltatása esetén tejjessze fel az ügyet a nagytekintetű Egyházkerületi közgyűléshez jóváhagyás végett.

11. A diósgyőri és diósgyőr-vasgyári egyházak beterjesztik szabályszerű presbiteri és egyházközségi közgyűlési határozataikat egyességi szerződésükkel együtt, amelyek alapján kéri egyházmegyénket és ennek útján a főt. Egyházkerületet, hogy 1928 január 1-től a két külön anyaegháznak egy egyházközséggé egyesülését jóváhagyni s egyességlevelüket megerősíteni méltóztassék.

Egyházmegyei közgyűlés — tekintettel arra, hogy a két egyház a múltban, 1913 előtt is egy egyházközséget képezett, hogy Magyarországon — az egy Balmazújváros kivételével — nincs még egy politikai község, melyben két, különálló ref. anyaegház volna; tekintettel a két egyház teljesen azonos viszonyaira; tekintettel az egyesüléstől várható lelki, erkölcsi és anyagi előnyökre, mely szerint az erők egyesítése csak fokozza a ref. öntudatot, a lelki élet intenzitását; tekintettel arra, hogy az egyesülésre régóta vágytak maguk a hívek is, minek bizonyága az egyhangu presbiteri és közgyűlési határozatok: az egyesülést — a szabályszerű egyességlevelre hivatkozással is — maga részéről jóváhagyja és jóváhagyás végett a főt. egyházkerületi közgyűléshez terjeszti fel.

12. Diósgyőr-Vasgyár egyháza beterjeszti új templomának tervrajzát és építési szerződését megerősítés végett.

Egyházmegyei közgyűlés jóváhagyja és megerősíti.

13. A hevesi egyház engedélyt kér az egyházmegyei gyűléstől arra, hogy régi, roskatag imaházát — amely iskolává történő átalakításra alkalmatlan — nyilvános árverésen eladhassa. Csatolja az egyháztanács és közgyűlés jegyzőkönyveit. Csatolva van azonban egy, az eladás ellen benyújtott felelkezés is, mely megemlíti, hogy a közgyűlésen, melyen az eladás elhatározva lett — nevezett tárgy előre kítüzve nem volt.

Egyházmegyei közgyűlés tekintettel arra, hogy az épület dűledező fala, korhadtteteje csak egyre avul s értékesítésére a hevesi egyháznak szüksége van, a kérés teljesítése elől nem zárkózik el. Arról meggyőződés szereztetett, hogy a romokból semmiféle más épület nem alakítható. Azonban szükségesnek látja a kérdés szabályszerű lefolytatásának biztosítását, ezért felkéri Esperest győződjön meg erről s ha mulasztás történt, új, szabályszerű eljárásra kötelezze az egyház vezetőségét.

14. A mezőcsáti egyház jóváhagyás végett beterjeszti két lelkészi állásának a változott viszonyok folytán szükséges módosításokkal megállapított díjlevelét négy példányban.

Egyházmegyei közgyűlés a presbitérium és egyházközségi közgyűlés által elfogadott díjleveleket, miután azokban csak a viszonyok és a pénz változása folytán szükségessé vált módosítások vannak, megerősíti, záradékolja s további megerősítés végett az egyh. ker. közgyűléshez felterjeszti.

15. A mezőcsáti egyház jóváhagyás végett felterjeszti a presbitériumnak és egyházközségi közgyűlésnek az egyház és iskola fentartási költségek kivetésének megállapításáról hozott határozatait.

Azt is kéri a mezőcsáti egyház, hogy az évenként előirányzott egyházi és iskola fentartási költségek az ottani községi adóhivatal által a közadókkal együtt szedethessenek be s az egyház gondnokának havonként vagy negyedévenként számoltassanak el.

Egyházmegyei közgyűlés a határozatot örömmel fogadja s az egyházközségi közgyűlés határozatát erősíti meg, mely szerint „az 1927. évi egyházi és iskolai közterhek 70 százaléka vetessék ki az adózóknak állami egyenes adója arányában, 30 százalék az összes adózókra fejkvóta szerint, azonban a konvenció cselédre 20 százalék s csak a házzal bíró özvegyasszonyokra 10 százalék vetessék ki. Vegyes házasok fenti százalékoknak felét fizetik.“

Egyházmegyei közgyűlés az egyházi és iskolai terhek, illetve adóknak a községi adóhivatal által leendő beszédét engedélyezi.

16. Az egeri egyház 3 rendbeli kérelemmel járul az egyházmegye elé:

1. hogy az alsóborsodi egyházmegyétől a múltban kapott rendszeres évi segélyét, 100 koronát az egyházmegye 1926-tól visszamenőleg újból folyósítsa számára.

2. Keresse meg egyházmegye a főt. Egyházkerületet, hogy az 1911. évi őszi közgyűlésében megalkotott szabályzatában az egeri lelkész részére megállapított évi 100 koronának s az egeri énektanító részére megállapított 100 koronának megfelelő pengő értéket költségvetésébe állítsa be és folyósítsa.

3. Tekintettel arra, hogy az Egerhez csatolt 40 politikai községben szétszórt hívek lelki gondozását a múltban azt tette lehetővé, hogy az Egyet. Konvent évenként 700 kor. missiói segélyt utalt ki az egeri egyháznak s jelenben sem képes a gyóntalan egyház a nagyfontosságú missiót a saját anyagi erejéből teljesíteni: hogy e nagy területen levő hívek gondozás nélkül ne maradjanak: írjon fel egyházmegyénk a főt. Konventhez, hogy a segély pengőértékre átszámítva, esetről-esetre újból utalja ki.

Egyházmegyei közgyűlés mindhárom rendbeli kérést nemcsak méltányosnak, de egyenesen életbevágónak tartja az exponált, nagyfontosságú missiót teljesítő egeri egyház részéről, azért úgy határoz, hogy az egyházmegyei segélyt illetőleg, bár visszamenőleg nem áll módjában ezt megtenni: a kérelmet pártolólá teszi át elintézés végett az e. m. számvevőszékhez. Egyben — felelőssége tudatában — felkéri a főt. t.-innení Egyházkerületet és a főt. Konventet, hogy az egeri lelkész és énekevezér által a múltban élvezett missiói segélyt f. évtől kezdve pengő értékre átszámítva, rendszeresen méltóztassanak folyósítani.

Hasonló kérelemmel teszi át a főt. Egyházkerülethez — 300 kor. folyósítása iránt — a szorongatott helyzetben levő mezőkövesdi fiókegyház kérelmét is, míg 100 kor. e. megyei segély kiutalása iránti kérelmét átteszi a számvevőszékhez.

17. Az Országos Ref. Jóléti és Gazdasági Társulat javaslatot küld a lelkészek és tanítók temetkezési és családi biztosításának megóvása érdekében.

Egyházmegyei közgyűlés, a „Lelkészegyesület“ 15. és következő számában, a lelkészek és tanítók temetkezésének

és családi biztosításának megoldása érdekében közölt javaslatot melegen támogatja s annak megvalósítása érdekében az egyházmegyei lelkészértekezlet, valamint az egyházmegyei tanítói egyletet megkeresi. — A lelkészértekezleti és tanítóegyleti elnök urakat felkeresi, hogy a kart közvetlenül érdeklő akcióról tagjaikat világosítsák fel és a taggyűlést saját jól felfogott érdekükben eszközöljék, az eredményről pedig az egyházmegyei közgyűlést tájékoztassák.

Mínt hogy pedig sem egyházi, sem nemzeti szempontból nem lehet közömbös a lelkészi és tanítói özvegyek és árvák sorsa, az egyes egyházak presbiteriumait felkéri az egyházmegyei közgyűlés, hogy a csekély díjkötelezettség viselésében anyagi erejükhöz képest vegyenek részt, illetve az e tárgyban hozzájuk intézendő kérelem teljesítése elől, az ügy fontos és nemes céljaira tekintettel, ne zárkózzanak el.

Jóléti előadó gyanánt az e. m. területére Eötvös Ferenc választatott meg.

18. A Diósgyőr-vasgyári ref. lelkészi hivatal bejelenti, hogy a Nagyméltóságú Kereskedelemügyi Miniszter Ur 139.523/1927. IX. számú rendeletével a diósgyőr-vasgyári ref. templom mögötti 415 □ öl területet lelkészi gyümölcsös céljára, évi négy aranykorona „úri jog“ bérért, a ref. egyház fennállásáig átengedte.

Bejelenti továbbá, hogy a m. kir. Vas-, Acél- és Gépgyárak Központi Igazgatósága 17132—A. 1927. számú rendeletével a Diósgyőr-vasgyári lelkészlakás fűtésére szükséges szén, ugyanolyan módozatok mellett, — mint az ottani r. kath. egyháznál, — díjtalanul kiszolgáltatja.

Az egyházmegyei közgyűlés ezen bejelentéseket örvendetes tudomásul veszi és a kegyes tényeket az egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvében hálával örökíti meg.

19. Az őszi egyházmegyei gyűlés helyének kitűzésére nézve:

Közgyűlés a döntést az elnökségre ruhazza.

20. Egyházkerületi képviselőkül kiküldettek az elnökség mellett Horváth Bertalan, Román Ernő lelkészi, gróf Haller József, v. Sáfrán Géza világi tanácsbírók, Kiss Albert lelkészi főjegyző, pótagokul Kenyeressy Károly és Zsóry Lajos tanácsbírók.

21. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésével az elnökség mellett az egyházmegyei közgyűlés Miskolcon lakó tagjai bizattak meg.

Hitelesítjük :

Kiss Albert
egyh. főjegyző.

Dr. Gróf Haller József
tanácsbíró.

Farkas István
egyh. elnök.

Dr. Regéczy József
vil. főjegyző.

II. Bíróági ügyek.

1. I. Időszakí tanács tagjai Elnökség mellett: Pósa Péter, gróf Haller József, v. Sáfrán Géza. II. Szabó András, Román Ernő, dr. Kérészy Barna.

2. Ferenczy Ilona igríci-i tanítónő az igríci-i ref. egyházzal szemben a tanítói fizetések 1923-ban történt átszervezésével kapcsolatban követelést támaszt 556 P 58 f. másfél évi ki nem utalt fizetéséért.

Ítélet: Egyházmegyei közíg. bíróság tanítónőt követelésével elutasítja.

Indokok: 1) mert tanítónő az egyháztanáccsal 1924 május 15-én fizetése ügyében megegyezett s annak teljes kiegyenlítéséül 8 magyar hold földet kapott és elfogadott; 2) mert a 8 hold föld jövedelme követelését teljesen fedezi is; 3) mert egyháztanáccsal támasztott követelésének teljesítése iránt érdemleges tárgyalásba nem is bocsátkozott.

Ítélet ellen érdekelt tanítónő felebbezést nem jelentett be.

3. A hevesi egyház h. lelkésze, Takács Imre a főgondnok, h. gondnok és az egész presbitérium hivatali megbízatását lejárnak minősítve, egyházközségében ezen tisztségekre választásokat folytatott le, amit az állásukat vesztek megfelebbeztek és az új választás megsemmisítését kérik. Takács Imrét önkényűséggel vádolják.

Kapcsolatosan Takács Imre h. lelkész és vele az új presbitérium vádat emelnek Lőkös Dániel v. h. gondnok ellen az egyházi vagyon hűtlen kezelése és 6.519,911 kor. elsikkasztása miatt.

Ítélet: Egyházmegyei közíg. bíróság a hevesi egyházban lefolytatott tisztujtást az E. T. be nem tartása miatt szabálytalannak nyilvánítja s a választást megsemmisíti; a tényállást, hogy a régi presbitérium működési ideje lejárt, beigazoltnak látja és új, törvényszerű választás lefolytatását elrendeli.

Lőkös Dániel ellen az egyházi vagyon hűtlen kezelése iránt emelt vádat beigazoltnak látja, öt fegyelmi eljárás alá vonja és 6.519,911 korona egyházi vagyon visszatérítésére elkötelezi.

Indokok: A tisztujtásnál az E. T. I. tc. 40—41. §-ai nem voltak betartva; jegyzőkönyvi kivonat igazolja, hogy a régi tisztviseleknek működési ideje lejárt még 1925-ben s azóta a presbitérium szabályszerű ujjaszervezése nem történt meg.

Lőkös Dániel vétkét az egész presbitérium és az ez ügyben kiküldött vizsgáló-bizottság jegyzőkönyvileg bizonyítja, maga a vádlott pedig az ellen nem is védekezik.

Ítélet ellen a bíróság előtt felebbezés nem jelentetett be.

Tartalom jegyzék.

1. Megalakulás.
2. Gyűlés megnyitás.
3. Esperesi jelentés.
4. Lelkészi beerősítések.
5. Tanítói beerősítések.
6. Bírószági ülés kihirdetése.
7. Belmísiói jelentés.
8. Kálvin szöv. jelentés.
9. Számvevőszéki és segélyosztó bizottsági jelentések.
10. Ónodí lelkész ügye.
11. Diósgyőr és Vasgyár egyesülése.
12. Vasgyári templom építése.
13. Hevesi imaház eladás ügye.
14. Mezőcsáti lelkészi díjlevél ügy.
15. Mezőcsáti adózás ügy.
16. Eger és Mezőkövesd kérelme.
17. Jóléti társaság kérelme.
18. Vasgyári adományozás.
19. Őszi gyűlés helyének meghatározása.
20. Egyházkerületi képviselők
21. Jegyzőkönyv hitelesítők kiküldése.

